

Stanowisko stowarzyszenia „Tak! Samorządy dla Polski”
oraz „Ruchu Wspólna Polska”
w sprawie planowanych zmian w gospodarce odpadami

Stowarzyszenie *Tak! Samorządy dla Polski* oraz *Ruch Wspólna Polska* stanowczo sprzeciwiają się propozycji Ministerstwa Klimatu i Środowiska, zgodnie z którą gminy będą zmuszone do finansowania systemu gospodarowania odpadami z innych źródeł niż sama opłata. Rozwiązanie to w żaden sposób nie wpłynie korzystnie na mieszkańców, a także nie doprowadzi do obniżenia kosztów funkcjonowania systemów gospodarki odpadami.

Wiązać się to będzie także ze zniesieniem obligatoryjnej zasady samobilansowania się, co umożliwi rządzącym dalszą bierność przy wprowadzaniu skutecznych mechanizmów, które mogłyby w końcu ustabilizować chwiejność systemu gospodarowania odpadami w Polsce.

Obecna propozycja, którą przedstawił wiceminister klimatu i środowiska Jacek Ozdoba, nie jest systemowym rozwiązaniem problemu, a jedynie przerwaniem odpowiedzialności na jednostki samorządu terytorialnego, które będą musiały za deficyt w budżecie odpadowym zapłacić same. Rząd w ten sposób zrzuci pełną odpowiedzialność na samorządy, które w zasadzie nie mają wpływu na kształt funkcjonowania obecnego systemu i obciążą je negatywnymi konsekwencjami własnych decyzji.

Zaskakująca jest dla nas także nagła zmiana stanowiska Ministerstwa, które dotychczas jednoznacznie wskazywało, że dopłacanie do systemu z innych środków gminy nie powinno mieć miejsca i może zostać uznane za dopuszczalne jedynie w sytuacji wyjątkowej i przejściowej. Samorządy musiały tak skalkulować opłatę za gospodarowanie odpadami, aby z tego źródła pokryć funkcjonowanie całego systemu. Gminy, aby spełniać wymogi prawne i uniknąć konsekwencji, były zmuszane do podejmowania kolejnych uchwał, które podnosiły już wysokie opłaty z tytułu gospodarowania odpadami. Obecny rząd nie zrobił nic, aby problem wysokich już opłat rozwiązać systemowo i co więcej ignorował wszelkie propozycje, które były zgłaszane chociażby przez Związek Miast Polskich, Związek Gmin Wiejskich RP, bądź też środowiska eksperckie.

Wszelkie dotychczasowe działania rządzących przyczyniają się do ciągłego wzrostu opłaty za gospodarowanie odpadami. Przykładem może być chociażby Rozporządzenie Rady Ministrów z 6 marca 2017 roku. Na tej podstawie podniesiono opłatę za składowanie odpadów kilkakrotnie. Do końca 2017 roku stawka ta wynosiła 120,76 zł za tonę. Od dnia 01.08.2019 roku wynosi 140,00zł. W 2019 będzie to 170,00 zł za tonę, a w 2020 roku opłata wynosiła już 270,00 zł za tonę. Opłata w żadnym stopniu nie pozostaje na terenie gminy oraz instalacji komunalnej, a jest przekazywana w całości do Marszałka Województwa. Wpływa więc w sposób znaczący na wzrost kosztów, a co za tym idzie – wysokość opłat dla mieszkańców. Co więcej, w 2019r. mieszkańcy gmin zostali zmuszeni, aby dodatkowo partycypować w kosztach gospodarowania odpadami za nieruchomości niezamieszkałe, bowiem znaczna obniżka opłaty śmieciowe dla tych podmiotów skutkowało niespodziewanym zmniejszeniem wpływów do systemu. Ustalone maksymalne stawki dla nieruchomości niezamieszkałych przy uwzględnieniu kosztów utrzymania systemu są nieproporcjonalne, co do kosztów jakie musi ponosić mieszkaniec za taką samą usługę.

Minister Jacek Ozdoba w swojej opinii myli się, że dzięki wprowadzonym zmianom i umożliwieniu gminom dopłacania do systemu gospodarowania odpadami na swoim terenie doprowadzi do zatrzymania stale rosnących opłat. Gmina będzie musiała sfinansować niebilansowany system, kosztem wydatków bieżących, czy też innych zadań.

W ostateczności za ciągłą bierność w reformowaniu systemu *de facto* zapłaci mieszkaniec, tylko w innej formie, a odpowiedzialność za zaistniały stan rzeczy spadnie na wójta, burmistrza, czy prezydenta miasta, a nie na rząd.

Apelujemy, aby Ministerstwo wprowadziło Rozszerzoną Odpowiedzialność Producentów. Szacuje się bowiem, że na dzień dzisiejszy wpływy od producentów opakowań do budżetu państwa to kwota około 40 mln zł, jednakże przy wprowadzeniu ROP, mogłyby wzrosnąć do poziomu około 1,5 mld złotych. Fundusze te mogłyby pomóc zarówno rozwojowi systemów zbiórki opakowań, jak i też w sposób znaczący dofinansowałyby cały system gospodarowania odpadami. Takie rozwiązania prawne umożliwią zahamowanie ciągle rosnących stawek i odciążą mieszkańców gmin.

Liczymy, że głos samorządów nie pozostanie bez echa i w końcu oddolne postulaty wywodzące się ze środowisk lokalnych społeczności, której najlepiej znają problematykę systemu gospodarowania odpadami zostaną zauważone, a efektem tego będzie przemyślana działalność legislacyjna, która rozwiąże problematykę rosnących kosztów związanych z gospodarką odpadami.

Podpisali:

1. Beata Moskał-Słaniewska, prezydent Świdnicy
2. Rafał Trzaskowski, prezydent Warszawy, lider „Ruchu Wspólna Polska”
3. Jacek Karnowski, prezydent Sopotu, prezes stowarzyszenia „Samorzady dla Polski”
4. Mirosław Augustyn, starosta powiatu tczewskiego
5. Rafał Bruski, prezydent Bydgoszczy
6. Roman Ciepela, prezydent Tarnowa
7. Arkadiusz Chęciński, prezydent Sosnowca
8. Waldemar Cyran, wójt gminy Sadowne
9. Aleksandra Dulkiewicz, prezydent Gdańska
10. Grzegorz Gołuński, burmistrz Kartuz

11. Piotr Grzymowicz, prezydent Olsztyna
12. Krzysztof Iwaniuk, wójt gminy Terespol, przewodniczący Związku Gmin Wiejskich RP
13. Piotr Jedliński, prezydent Koszalina
14. Renata Kaznowska, wiceprezydent Warszawy
15. Magdalena Kołodziejczak, wójt gminy Pruszcz Gdański
16. Artur Kozioł, burmistrz Wieliczki, członek zarządu stowarzyszenia „Samorządy dla Polski”
17. Marcin Krupa, prezydent Katowic
18. Krzysztof Krzemiński, burmistrz Redy
19. Piotr Kuczera, prezydent Rybnika
20. Mirosław Lech, wójt gminy Korycin, członek zarządu stowarzyszenia „Samorządy dla Polski”
21. Jerzy Łuzniak, prezydent Jeleniej Góry
22. Anna Mieczkowska, prezydent Kołobrzegu
23. Andrzej Nowakowski, prezydent Płocka
24. Sabina Nowosielska, prezydent Kędzierzyna-Koźle
25. Małgorzata Pachecka, wójt gminy Michałowice
26. Hanna Pruchniewska, burmistrz Pucka
27. Damian Raczkowski, radny Łodzi
28. Leszek Sarnowski, radny powiatu sztumskiego
29. Gabriela Staszkiwicz, burmistrz Cieszyna
30. Jacek Sutryk, prezydent Wrocławia
31. Mariusz Śpiewok, wiceprezydent Gliwic
32. Krzysztof Swat, burmistrz Krynicy Morskiej
33. Roman Szelemej, prezydent Wałbrzycha
34. Tadeusz Truskolaski, prezydent Białegostoku, członek zarządu stowarzyszenia „Samorządy dla Polski”
35. Jacek Warsiński, wójt gminy Konarzyny
36. Bogdan Wenta, prezydent Kielc

37. Arkadiusz Wiśniewski, prezydent Opola
38. Tomasz Wiśniewski, przewodniczący Rady Miejskiej w Błoniu
39. Marek Wojtkowski, prezydent Włocławka
40. Janusz Wróbel, burmistrz Pruszcza Gdańskiego
41. Hanna Zdanowska, prezydent Łodzi
42. Dorota Zmarzłak, wójt gminy Izabelin, członek zarządu stowarzyszenia „Samorzady dla Polski”
43. Krzysztof Żuk, prezydent Lublina